1852. N°. 71.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 14 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 12 Junij.

Overeenkomstig de punten van beschrijving werd, den 2den dezer alhier, *de achtste* Algemeene Vergadering van de Gewestelijke Vereeniging Zuidholland van het Nederl. Onderw. Genootschap gehouden en opende de Voorzitter, Dr. J. J. de Gelder, de vergadering met eene toespraak inhoudende de beantwoording der vraag: *Wat is het onderwijzers-genootschap en wat moest het zijn?* De hoofdmeening in die toespraak kwam hier op neder: dat de inwendige organisatie van het genootschap gebrekkig en niet geschikt is, om het krachtig naar buiten te doen werken. Dat eene andere rigting aan dat organismus gegeven en vooral eene betere organisatie van gewestelijke en districtsvereenigingen aan het genootschap die inwendige kracht en dat vertrouwen van anderen zou verleenen, die het mogelijk zou kunnen maken, om het genootschap aan zijne roeping te doen beantwoorden.

De gewestelijke vergadering besloot onder vele andere punten van behandeling tot het uitschrijven van de volgende prijsvraag: Aangezien men in het buitenland en wel bepaaldelijk in Duitschland op de volksscholen met zeer veel vrucht populaire kosmographie onderwijst, vraagt de vereeniging in Zuidholland van het Nederlandsche onderwijzers-genootschap: *Kan — en zoo ja, op welke wijze — dat onderwijs op de volksscholen in ons Vaderland worden ingevoerd, en welke middelen kunnen beraamd worden, om door goedkoope en doelmatige toestellen dit onderwijs geheel aanschouwelijk te maken?*

Aan het antwoord, der bekrooning waardig gekeurd, wordt een geschenk van vijftig gulden toegezegd. Antwoorden op gezegde vraag moeten, volgens de vereischten van art. 30 van het reglement der vereeniging, vrachtvrij ingezonden worden vóór 1 Maart 1853, aan den gewestelijken Secretaris.

De Commissie van uitvoering is door de gewestelijke vergadering gemagtigd, om tot nadere inlichting van het gevraagde naar de navolgende stukjes, in Duitschland verschenen, te verwijzen: C. Stiefel *Machine-planeten Bahn* en *Erd- und Monds-Bahn* en T. G. L. Gressler *Himmel und Erde* en inzonderheid opmerkzaam te maken op de echt praktische en populaire voordragt van onzen gunstig bekenden Landgenoot, den Hoogleeraar Dr. F. Kaiser, in zijnen *Sterrenhemel verklaard*, tweeden druk.

(*De Wekker*).

— Als leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn herkozen: te Amersfoort de Heer Mr. A. W. Engelen; te Nijmegen Jhr. G. E. G. C. K. Dommer van Poldersveldt; te Zutphen Mr. J. P. P. Baron van Zuylen van Nyevelt; te Tiel de Heer E. W. van Dam van Isselt; te Zwolle moet eene herstemming plaats hebben tusschen de Heeren Mr. G. Groen van Prinsterer en B. P. G. van Diggelen; te Almelo is herkozen Dr. W. R. Baron van Hoëvell; te Leeuwarden moet eene herstemming plaats hebben tusschen de Heeren Verwey en Oosting; te Sneek is herkozen de Heer Mr. H. W. Huguenin; te Dockum herkozen de Heer J. T. ter Bruggen Hugenholtz; te Zuidhorn herkozen de Heer G. Reinders; te Assen herkozen de Heer Mr. P. van der Veen; te Eindhoven herkozen Mr. J. B. Bots; te Maastricht gekozen de Heer E. van Wintershoven; te Roermond herkozen de Heer P. L. de Lom de Berg; te Alkmaar herkozen de Heer Mr. H. J. Smit; te Middelburg de Heer Mr. J. J. Slicher van Domburg; te Zierikzee de Heer Mr. S. H. Anemaet; te Appingedam de Heer Dr. R. Westerhoff.

's GRAVENHAGE, 12 Junij.

Bij Z. M. besluit van den 6den dezer, is benoemd tot Officier bij de Arr.-Regtb. te Utrecht, Jhr. Mr. J. O. de Jong van Beek en Donk, thans die functie bekleedende bij de Arr.-Regtb. te Eindhoven.

— Bij besluiten van den 9den dezer heeft Z. M. aan den Heer Mr. H. van Sonsbeeck, Minister van Buitenl. Zaken, en aan den Heer C. F. Pahud, Minister van Koloniën, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de onderscheidingsteekenen van Ridder Grootkruis der Leopolds-orde, aan ieder hunner door Z. M. den Koning der Belgen geschonken; en aan Dr. W. Hendriksz, Directeur van de Geneeskundige inrigting Zuiderburg, tot het aannemen en dragen van de onderscheidingsteekenen der Ridderorde van den Rooden Adelaar 4de klasse, hem door Z. M. den Koning van Pruissen geschonken.

— Bij Kon. besluit van 26 Mei, zijn de Archiven van het voormalig Hof van Holland en der vroegere regterlijke collegien, welke in dat gewest hebben bestaan, vereenigd met 's Rijks Archief en in verband hiermede is, op voordragt van den Minister van Binnenl. Zaken, bij Kon. besluit van 7 dezer, de Heer Mr. L. Ph. C. van den Bergh tijdelijk geplaatst in de dienst van 's Rijks Archief.

— Bij Kon. besluit van den 9den dezer, is ter bevordering van het vervaardigen en uitgeven van een Algemeen Nederlandsch Woordenboek over het loopende jaar eene som van f 500 uit 's Rijks kas toegestaan.

— Bij Kon. besluit van den 7den dezer, is tot Directeur over den arbeid in het huis van opsluiting en tuchtiging te Leeuwarden benoemd M. Christiaanse, 1ste Commies bij de directie over den arbeid in het huis van Militaire Detentie te Leyden.

— Bij Kon. besluit van den 23sten Mei, is aan den Minister van Staat Mr. H. J. Baron van Doorn van Westcapelle, gewezen Secretaris van Staat en Vice-President van den Raad van State, uit hoofde van den vereischten ouderdom en diensttijd, een pensioen verleend van f 4000 's jaars.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft de herstemming ter benoeming van een lid van de Tweede Kamer in de kiesdistricten Leeuwarden, Zwolle, Amsterdam, Gouda, Dordrecht en Tilburg, bepaald op Dingsdag den 22sten Junij aanstaande.

— Z. M. heeft kwijtschelding van de doodstraf verleend aan Jan Slotboom, veroordeeld wegens den bekenden moord in de Kalfjeslaan, en die veranderd in 20 jaren tuchthuisstraf.

— HH. KK. HH. de Prins en Prinses Frederik der Nederlanden hebben dezer dagen benoemd tot hunne Hofleveranciers in paarlen en juweelen, de Heeren Zeehandelaar en Du Moulin, alhier, Hofjuweliers van H. K. H. de Kroonprinses van Zweden en Noorwegen.

— Volgens een berigt uit Stettin van den 8sten dezer hebben HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden zich dien dag te Swinemunde aan boord der oorlogsstoomboot Thor begeven, om naar Stockholm over te steken.

— De Minister van Justitie zal den 15den geen gehoor verleenen.

— Tot lid van de Prov. Staten van Zuid-Holland te 's Gravenhage is gekozen Jhr. Mr. A. J. v. d. Heim v. Duivendyke, met 287 stemmen, tegen Mr. A. A. J. Meylink, die er 228 had verkregen.

— Ten gevolge van het vergelijkend onderzoek, dat den 10den Mei ll. en volgende dagen alhier is gedaan, heeft de Minister van Binnenl. Zaken den 8sten dezer, als leerlingen voor de telegraphie, toegelaten en ter beschikking van de commissie voor de zaken van den Rijks-telegraaph gesteld: W. Brinck, te Amsterdam; H. Smit, te Delft; T. de Jager, te Scheveningen; W. Sloet tot Westerholt, te Vollenhove (Overijssel); W. E. Ringer, te Waalwijk; H. B. Goudriaan, alhier; G. van der Teen, te Geertruidenberg; K. Schraver, te Leidschendam; C. Brieve, te Middelburg; H. J. van der Linde, te 's Hertogenbosch.

— De Heer J. Rensburg, Stoffenverwer, op de Stille Veerkade alhier, heeft eene nieuwe uitvinding gedaan, om namelijk een en hetzelfde stuk damast met verschillende kleuren te verwen. Wij hebben daarvan zeer fraaije stalen gezien, die door den uitvinder voor de Tentoonstelling te Arnhem bestemd zijn, als daar zijn tafelkleeden, driekleur-vlaggen, enz.

— Volgens berigten, hier te lande ontvangen, is Z. Hoogeerw. de Bisschop Grooff, den 24sten Mei ll. te Paramaribo overleden.

— Volgens berigt uit New-York, zou het Nederl. oorlogsfregat Prins van Oranje, den 26sten Mei naar het vaderland terugkeeren, na eene afwezigheid van drie jaren.

ROTTERDAM, 11 Junij.

Gisteren morgen, omstreeks 9 ure, heeft bij het inladen van waterleggers in het fregatschip Nova Zembla, een verschrikkelijk ongeluk plaats gegrepen, zijnde een der vaten, na tot eene voldoende hoogte opgeheschen te zijn, door het breken van den strop, in het ruim gestort en op het hoofd van den Kapitein L. Heykoop nedergekomen, die daar toevallig aanwezig was en plotseling door deze ramp den dood vond. Dit treffend ongeluk is nog te meer betreurenswaardig, wijl gemelde Kapitein, algemeen bemind en geacht was.

— Ll. Woensdag morgen is eene dienstbode in de Boompjes alhier, die zich bij het schoonmaken der glasruiten, te ver buiten het raam had begeven, naar beneden gestort, met het ongelukkig gevolg, dat zij drie uren later is overleden.

AMSTERDAM, 11 Junij.

H. M. de Koningin-Moeder en Z. K. H. Prins Hendrik zijn gisteren, op hunne terugreis, de eerste van de residentie en de laatste van Leeuwarden, onze stad doorgekomen. H. M. en Z. K. H. maakten van hun kortstondig verblijf alhier gebruik, om, vergezeld van den Heer Burgemeester, het Park te bezoeken, alwaar zij ruim een kwartier uurs in de schoone zaal vertoefden en aan den Heer Stumpff, met wien zij zich minzaam onderhielden, hunne bijzondere tevredenheid over zijne inrigting te kennen gaven. Ten 4½ ure hebben de vorstelijke personen onze stad verlaten.

— Op een paar kunstverkoopingen in het Huis met de Hoofden deze week gehouden zijn de hoogste prijzen geloopen, als volgt:

T. H. van Hove Bz., de verkooping bij regterlijk gezag van de meubelen en schilderijen van Rembrandt ƒ350; N. de Keyser, een oudheidkenner in zijn Museum ƒ195; B. C. Koekkoek, landschap ƒ350; id. ƒ155; L. Moritz, binnenvertrek ƒ100; id. ƒ100; G. J. J. van Os, bloemstuk ƒ360; id. ƒ135; A. Schelfhout, woelende zee ƒ100; id. gezigt op 's Hage langs de Delftsche vaart ƒ325; id. bevrozene rivier ƒ205; P. van Schendel, kaarslicht ƒ300; id. maanlicht ƒ151; J. C. Schotel, woelende zee ƒ600; E. Verboekhoven, landschap ƒ395; G. Wappers, van Dijk uit zijn werk herkend door Frans Hals ƒ220.

J. de Baen, twee portretten ƒ120; J. Kobell, Hollandsch landschap bij ondergaande zon ƒ800; Jansen, bijgenaamd de Danser, lusthof ƒ150, G. J. J. v. Os, gevogelte, vruchten en bloemen ƒ415; school van Rembrandt, eene deftig gekleede dame, ƒ330; F. van Mieris, een meisje spelende op de guitar ƒ125.

UTRECHT, 10 Junij.

Eenige bladen hebben het vermeld, dat aan den Heer Mr. W. J. van Hoytema, Raadsheer in het Hoog Militair Geregtshof alhier, herhaaldelijk de portefeuille van Justitie is aangeboden; voor de tweede maal aangezocht, had hij het aanbod in overweging genomen.

Naar we vernemen, waren deze berigten gegrond. We gelooven echter tevens met zekerheid te kunnen mededeelen, dat de Heer van Hoytema, na eenig beraad, ook de tweede maal heeft bedankt voor de eer, en verzocht niet meer in aanmerking te komen. *(Utr. Cour.)*

LEEUWARDEN, 9 Junij.

In onze stad heerscht thans wederom eene buitengewone levendigheid. Van 8 tot 12 dezer, houdt het 7de landhuishoudkundig Congres alhier zijne bijeenkomsten, en daartoe zijn ongeveer 700 personen uit alle provinciën des Rijks opgekomen, terwijl Z. M. de Koning er zich liet vertegenwoordigen door zijnen Broeder, Z. K. H. Prins Hendrik.

Woensdag jl., werd de eerste vergadering van het Congres door den Voorzitter Jhr. Mr. O. R. van Andringa de Kempenaer, met eene toespraak geopend, die tevens een hartelijk welkom aan Prins Hendrik bevatte. Deze antwoordde hierop in ongekunstelde en daardoor vooral gepaste taal. De Vorst verklaarde, namens zijnen Koninklijken Broeder, dat Z. M. hoogelijk is ingenomen met alles, wat den landbouw betreft, het belang daarvan voor den Staat levendig beseft en ten volste erkent, en dat ook hier wetenschap en ervaring, hand aan hand behooren te gaan.

Op den volgenden dag was er tentoonstelling van paarden, koeijen, landbouw-werktuigen, enz.

Het volgende landhuishoudkundig Congres in het jaar 1853 zal te Alkmaar worden gehouden.

GRONINGEN, 10 Junij.

Gisteren passeerden bijlangs Eiberburen 36 schepen, beladen met buitenlandsche werklieden, maaijers, om in Friesland werk te zoeken, zoo als die menschen jaarlijks gewoon zijn. Tot nu toe zijn alreeds van Stroobos per schip vertrokken bij de 70 scheepsladingen, ieder lading bevat doorgaans 50 man, zoodat plus min. 3500 manschappen reeds in Friesland per scheep zijn binnengekomen, en hoeveel nog te voet langs den trek- en straatweg binnen onze provincie komen, is ons minder bekend.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Junij.

In het Lagerhuis heeft onlangs de Marquis van Blandford, een wets-voorstel ingediend om de rijke inkomsten der Anglikaansche kerk beter aan hare bestemming te doen beantwoorden door uitbreiding van het staatstoezigt op haar beheer, door inkorting der al te ruime bezoldiging van eenige hooge geestelijken en aanwending der daardoor beschikbaar wordende middelen tot verbetering van het lot der geestelijken van lageren rang en tot oprigting van nieuwe kerkgemeenten. In de zitting van eergisteren de tweede lezing dezer bill door den voorsteller gevraagd zijnde, verklaarde de Minister van Binnenl. Zaken, dat de Regering besloten had zelve een wets-ontwerp van zoodanige strekking voor te dragen. De Marquis heeft daarop het zijne ingetrokken.

Het voorstel van een onderzoek omtrent het opvoedingsstelsel van het Seminarie te Maynooth, zal weldra wederom in beraadslaging komen. De Regering ondersteunt de onafhankelijke Protestantsche leden, en petitien van duizenden Protestanten die het opvoedingsstelsel der Maynoothschool als anti-evangelisch, anti-nationaal en onzedelijk veroordeelen, dringen er op aan. Eenige Katholieke Iersche leden houden het tegen, onder verklaring dat de genoemde school het scherpste onderzoek kan doorstaan, houden zij zoo lange redevoeringen, dat men niet tot de sluiting der beraadslaging kan komen. Ten laatste is echter door een der drijvers van het voorstel aangekondigd, dat hij, zoodra de zaak weder aan de orde van den dag kwam, voorstellen zoude, terstond tot de stemming over te gaan, daar er blijkbaar een toeleg bestond om het door eene eindelooze beraadslaging te verijdelen.

Van Regeringswege zijn aan het Parlement de stukken medegedeeld betreffende de zaak van een Engelschman, den Heer Mather, die voor eenigen tijd te Florence bij eene parade, door eenen Officier van het Oostenrijksch garnizoen, wien hij in den weg stond, door een sabelhouw zwaar gewond werd. Daaronder is eene kortelings afgezonden depêche van den Minister van Buitenl. Zaken aan den nieuwen Britschen Gezant te Florence, waaruit blijkt dat de Regering bij nadere overweging besloten heeft, geen genoegen te nemen met de door de Toscaansche Regering aangeboden geldelijke vergoeding voor den Heer Mather. Die depêche besluit aldus: »Gij zult den Toscaanschen Minister kennis geven, dat de Britsche Regering noch de aangeboden geldsom, [van 1,000 kroonen, à p. m. ƒ2.50,] noch eenige andere som op de door uwen ambtsvoorganger goedgekeurde voorwaarden kan aannemen, en zulks te minder daar het aanbod niet vergezeld ging van eenige betuiging van leedwezen over het voorgevallene. Mogt de Groot-Hertog blijven weigeren, de verpligting te erkennen van Toscane om zijne regtbanken toegankelijk te stellen voor de klagten van vreemdelingen die door vreemde soldaten mishandeld zijn, of eene billijke voldoening namens den Staat zelven te verleenen, mogt hij alzoo belijden willens en wetens een der gewigtigste regten zijner regering te hebben afgestaan, dan zal Hare Britsche Majesteit Toscane niet langer als een onafhankelijken Staat kunnen beschouwen, en met innig leedwezen zal zij zich genoodzaakt zien met de Toscaansche Regering de diplomatieke betrekkingen te schorsen, welke het teeken zijn van vriendschap tusschen onafhankelijke Souvereinen, doch die niet kunnen worden aangehouden met hoven, welke openlijk hunne vrijheid van handelen afstaan."

— Te Sedgefield, nabij Durham, is dezer dagen de koetsier van Lord John Russel in den ouderdom van 102 jaren overleden, van welke hij 72 jaren in dienst der familie Russel had gesleten.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Junij.

De verkiezingen zijn afgeloopen. Men rekent dat de partij der geestelijkheid een tiental stemmen kan hebben gewonnen, die dus de liberale partij heeft verloren.

De *Indépendance*, het hoofdorgaan van het ministerie, troost zich met de gedachte dat de zegepraal der tegenpartij niet duurzaam kan zijn, als zijnde met oneerlijke middelen behaald. »De geestelijkheid — zegt dit blad — heeft zich nog nimmer zoo schaamteloos, met verzaking van eigen waardigheid en van het belang der godsdienst, in de verkiezingen gemengd als nu. De kiezers werden tot aan de stembus door den Pastoor vergezeld en bewaakt; en in het stemlocaal eener groote stad heeft een weêrspannig kiezer van den geestelijke ligchamelijke mishandeling ondergaan. Verder heeft men niet versmaad partij te trekken van de voor ons volksgevoel zoo kwetsende bedreigingen van een buitenlandsch dagbladschrijver; men heeft stemmen gewonnen door de afschaffing van belastingwetten, of van de wet op de burgerwacht, of van de wet tot verlaging van het graanregt te beloven, en door andere beloften meer, die men niet in staat noch van zins is ooit te vervullen. Ja, men heeft niet geschroomd de Kroon te honen, men heeft aan de kiezers verzekerd dat de Koning niet vrij was en gaarne van zijne Ministers wilde verlost worden!"

— De Directeur der spoorwegen en een ambtenaar der posterijen zijn naar Londen vertrokken, om de onderhandelingen over eene tweede postdienst tusschen deze stad en Londen tot stand te brengen, waardoor ons land tweemaal daags met Engeland in postverbinding zou worden gebragt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Junij.

Er heeft zich eene vereeniging gevormd, welke zich voorstelt de viering der Zon- en Feestdagen, door overreding te bevorderen. Als lid is men verpligt zich te verbinden, om op Zondag noch te arbeiden noch te laten arbeiden; om noch te koopen noch te verkoopen; en geen arbeiders te nemen, die gewoonlijk des Zondags werken; en bij de kooplieden, die gewoonlijk des Zondags hunne winkels geopend hebben, niets te koopen.

Ook is bij Lodewijk Napoleon eene petitie ingediend, van een aantal kantoor- en winkelbedienden, waarin zij de handhaving der wet, die het sluiten der magazijnen en winkels op de feestdagen beveelt, verzoeken. Zij toonen daarin aan, dat de vrijheid van velen, onder voorwendsel van eerbiediging der vrijheid van weinigen, aan banden gelegd wordt; dat eene algemeene maatregel het voordeel zoude hebben van gelijkstelling; dat het sluiten der winkels, niet alleen een hulpmiddel tegen het misbruik van den arbeid zou zijn, maar aan allen, die godsdienstig gevoel bezitten, bovendien genoegen en eene onmisbare rust aan de ware vrienden van den arbeid zou verschaffen; en, eindelijk dat de belangen van allen een waarborg zullen vinden in de algemeenheid van de wet, aan welke allen zich zullen moeten onderwerpen.

De *Moniteur* bevat eene officiële mededeeling, dat de Regering geen plan heeft om een wetsontwerp voor te stellen, om de viering van den Zondag verpligtend te maken.

— Den 5den dezer heeft een hevige brand in het oudemannen- en vrouwenhuis te Bordeaux gewoed, waarin zich bevonden ongeveer 450 zieken van beiderlei kunne. Gelukkig zijn er geene menschenlevens te betreuren; alleen bekwamen sommige van de zieken eenige kneuzingen of brandwonden.

— Den 15den dezer zal men den eersten steen leggen van de sluis, dienende om de Marne, aan den Rijn, met de Moezel te vereenigen. Ook zal alsdan de inwijding van den spoorweg naar Nancy plaats hebben.

PRUISSEN.

BERLIJN, 9 Junij.

Men spreekt van maatregelen tegen den gevreesden invloed der missionarissen. Dit punt zou, naar men wil, in de hier gehoudene pastorale conferentie voorgesteld, maar afgestemd zijn; doch evenwel eene bijzondere beraadslaging te dezer zake gehouden worden, waarvan men als resultaat voorziet, dat er eene contra-missie van predikers zal worden georganiseerd.

— Uit de provincie Pruissen meldt men, dat het openlijk optreden der Jezuiten in streken, waar de Protestantsche bevolking de meerderheid heeft, niet meer zal worden toegelaten. Speciaal in Koningsbergen en verder oostwaarts zal dit besluit van toepassing zijn.

— Men meldt uit Schlangenbad, dat de jeugdige Russische Grootvorsten zich naar Nederland zullen begeven, en, na een zeer kort verblijf aldaar, naar Duitschland terugkeeren.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 6 Junij.

In Gallicië wacht men spoedig den terugkeer der Jezuiten, Graaf Nicolaus Bomoransky, Provinciaal-Chef der Jezuiten in Gallicië, is herwaarts ontboden, om met pater Becks over finantiële aangelegenheden der orde, met de Regering te onderhandelen.

ZWEDEN.

STOCKHOLM, 28 Mei.

In Junij zal een oefeningskamp in Schonen, de zuidelijkste provincie des Rijks, opgerigt worden, werwaarts de Koning en de Prinsen zich op reis begeven zouden. De Kroonprins, die het bevel zou voeren, was met de Prinses den 19den reeds derwaarts vertrokken. Het bewind houdt zich thans bezig met het invoeren van belangrijke verbeteringen, waaronder men opmerkt de vereenvoudiging van het belastingsstelsel, de oprigting van hulpbanken in de provincien en den aanleg van ijzeren spoorwegen.

De Koning en de Erfprins van Denemarken zullen, ingevolge eene noodiging van de zijde des Konings van Zweden, het kamp bezoeken.

— De Koning van Zweden heeft het verdrag van den 3sten Mei jl., betreffende de Deensche erfopvolging, bekrachtigd.

— Prins en Prinses Frederik der Nederlanden worden den 9den bij hunne dochter, de Kroonprinses van Zweden, te Beckaskog, verwacht.

VEREENIGDE STATEN.

BOSTON, 18 Mei.

De Heer Ericsson heeft uitgevonden om in plaats van stoom, warmte als beweegkracht aan te wenden. Hij heeft eene machine van 60 paardenkracht vervaardigd, die alleen door de warmte van een betrekkelijk klein kolenvuur in beweging wordt gebragt. De toestel bestaat hoofdzakelijk uit twee paar wijde cylinders, van 72 duim middellijn, waaronder het vuur op eenen rooster brandt. De warmte is slechts middellijk als de beweegkracht aan te merken, daar zij dient om zaamgeperste lucht uit te zetten, die de eigenlijke beweging voortbrengt. Het bovengenoemde model heeft alhier reeds twee maanden gewerkt, zonder herstel te behoeven. Dergelijke werktuigen zouden slechts het vierde deel van de brandstoffen der gewone stoommachines noodig hebben, en zij loopen bovendien geen gevaar van springen. Een boot volgens dit stelsel en metende 2200 tonnen, is thans in aanbouw. De doorsnede van den verwarmden cylinder, die den stoomcylinder vervangt, is 168 duim, derhalve 72 duim grooter dan die der grootste stoombooten. In October zal dit vaartuig kunnen uitloopen.

STADS BERIGTEN.

BROODZETTING

Voor de Gemeente *Leyden*,

Ingaande Maandag den 14den *Junij* 1852.

Maximum van den prijs, waar *niet boven*, maar *wel beneden* zal mogen worden verkocht, ingevolge Koninklijk Besluit van den 23sten April 1843, (*Staatsblad* N°. 13).

Het Roggebrood, van zuivere Rogge gebakken, wegende drie Nederlandsche ponden, op	35	Cents.
Een pond vijf oncen, op	17½	»
Het Tarwebrood, beste-soort, wegende een Nederl. pond, op	29	»
Vijf oncen, op	14½	»
Het Franschbrood van een Nederl. pond, op	29	»
Vijf oncen, op	14½	»
Het Huisbak, wegende een Nederl. pond, op	26	»
Vijf oncen, op	13	»
Het minste soort of zoogenaamd krop uit de zak, van een Nederl. pond, op	21	»
Vijf oncen, op	10½	»

Alles gebakken overeenkomstig art. 2 van het Reglement op het bakken en verkoopen van brood, gearresteerd den 5den September 1846.

En zal deze door plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden,
De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

LEYDEN, 10 Junij 1852.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat tot de afgifte der ingevulde Patentbladen over het dienstjaar 1852—53, voor de patentpligtigen, bedoeld bij Tabel 14 n°. 37—40 der wet van den 21sten Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 34) zijnde *Slijters*, *Tappers*, *Kroeg- en Koffijhuishouders*, dagelijks zal worden gevaceerd ter Secretarie dezer Gemeente voormiddags van *tien* tot *één* ure, de Zondagen uitgezonderd, mits blijke dat de helft van hunnen aanslag over het loopende dienstjaar zal zijn voldaan en het verschuldigde van het voorgaande jaar, ten volle is aangezuiverd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

LEYDEN, 5 Junij 1852.

KERKNIEUWS.

ROTTERDAM, 11 Junij. De Breede Kerkeraad der Waalsche gemeente heeft gisteren, uit een bevorens gemaakt zestal, opgemaakt het navolgend (alphabetisch gesteld) drietal, te weten: de Heeren Busken Huet, te Haarlem; Kronenberg, te Arnhem, en A. Revillé, Candidaat alhier.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 11den Junij de Heer J. W. G. van Oordt, geboortig van Utrecht, in de Letteren, na Openbare verdediging van zijn Specimen, continens: *Observationes Chronologicas in Herodoti et Thucydidis locos nonnullos.*

Bij Prof. Juynboll en Ds. Tichler is nog voor de hulpbehoevenden te *Driel* met dankzegging ontvangen: van een Katechiseergezelschap te Leyden, onder de zinspreuk: *waar uw schat is, dáár zal ook uw hart zijn*, *f* 6.—.

Bij Prof. Kist is nog voor *Herwijnen* ontvangen: van N. N. eene Amsterd. Coupon, groot *f* 10.—

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER, J. P. SYTHOFF — VAN AMEYDEN.
LEYDEN, 10 Junij 1852.

Heden overleed, in den ouderdom van bijna 75 jaren, onze waarde Tante en behuwd-Tante Mejufvrouw P. C. LIBRECHT.
Uit aller naam,
LEYDEN, 12 Junij 1852. A. LIBRECHT LEZWYN.

De Ondergeteekende betuigt zijnen hartelijken dank voor de belangstelling hem betoond bij de bevalling zijner Echtgenoot.
LEYDEN, 12 Junij 1852. C. H. VAN DEN BERGH.

De Ondergeteekende weet geen beteren weg, dan dezen, om voor zich en de zijnen den opregtsten dank te betuigen, wegens de menigvuldige hartelijke bewijzen van belangstelling en vriendschap, hem zoo ruimschoots en op zulk eene treffende wijze dezer dagen ten deel gevallen, bij gelegenheid van zijne Vijftigjarige dienst bij de Schutterij en de hem te dier zake door Z. M. den Koning bewezen onderscheiding.
LEYDEN, 12 Junij 1852. I. HENKES.

KOFFIJHUIS ZOMERZORG.

Op Dingsdag 15 Junij 1852,

HET EERSTE DER

ZOMER-CONCERTEN,

Onder Directie van den Heer F. DUNKLER.

Aanvang des Avonds ten half zeven *ure.*

☞ Het Abonnement voor de **Acht Zomer-Concerten** voor een HEER met of zonder DAMES, is bepaald op *f* 6.—.

BED, PELUW EN 2 KUSSENS, NU VOOR 11 GULDEN,

zijn voortdurend door tusschenkomst van den Ondergeteekende te verkrijgen, alsmede tegen de billijkste prijzen alle soorten van *Veren Bedden* en *Kinder Bedjes* volkomen naar opgaaf der grootte en van welke soorten van Veren men dezelve gevuld verlangd. Voor Vulsels voor Kinderbedjes en Matrasjes worden bijzonder aanbevolen, *Klapper-* en *Alpenhaar*, welke allerdoelmatigst, gezonde, zindelijke en goedkoope Vulsels zijn. Voor *groote Matrassen* is Klapper even doelmatig als Koe- of Paardenhaar, terwijl daar van een tweemans Matras met fraai Damast overtrokken, slechts *f* 16, *f* 18 of *f* 20 kost, naar gelang der grootte. Van Alpenhaar met Tijk, kost een zelfde Matras slechts *f* 12 à *f* 15. Verder kan men bekomen, *gemaakte Tijken*, *Overtrekken*, *Katoenen Dekens* (klein en groot) *Spreidekens*, *Ledikantbehangsels in differente Stoffen*, ook *Bedgordijnen*, *Beddekwasten*, *Paardenharen* en *Springveren Matrassen*, *IJzeren* groote en kleine *Ledikanten*, *Wiegen*, *Vuurmanden*, etc. etc., alles buitengewoon goedkoop, en eene spoedige bezorging. — Te gelijker tijd maakt de Ondergeteekende bekend dat hij het *Agentschap* heeft aanvaard, voor de alom zeer gunstige bekende *Manufactuur-*, *Blaauw-* en *Scharlaken-Verwerij*, van de Wed. R. VAN DER VEEN, te *Harlingen*, waar alle voorwerpen van Zijde of andere Kleedingstukken, of Tafelkleeden, Staatsie- of Ledikantsgordijnen of wat dies zij in alle mogelijke kleuren kunnen geverwd of hernieuwd worden, en op nieuw geappretteerd tegen *zeer lage prijzen*, en juist volgens een bij te voegen Staal. *Let wel!* Zelfs worden daar Goederen welke bereids eene donkere kleur bezitten, tot diverse lichte kleuren gebragt, zonder de Stoffen te beschadigen. Heeren *Grossiers* en *Winkeliers*, die incourrante Goederen hebben, kunnen langs dezen weg hun voordeel doen. De Goederen welke men ter verwing wil geven moeten bij den Ondergeteekende bezorgd worden, welke dezelve iederen Vrijdag afzendt, en de geverwde goederen daarna binnen 10 à 12 dagen *franco* terug ontvangt; informatien zijn ten allen tijde bij hem te bekomen. Ook is er weer eene nieuwe partij *Sigaren* aangekomen.

LEYDEN, Haarlemmerstraat Wijk VI. N°. 380.
J. C. F. DONKERSLOOT, *Commissionair.*

Die wichtigste Entdeckung des 19ten Jahrhunderts,

Ein Aufruf an die Hochschulen und alle Gebildeten des Landes.

Durch langjährige und tiefe Forschungen auf dem Gebiete der Menschennatur, so wie durch unzähliche am eignen Körper angestellte Versuche ist der Unterzeichnete dahin gelangt, ***die ursprünglich allen Geschöpfen anerschaffene Lebenskunst***, '***die das Menschengeschlecht seit langen Zeiträumen verloren hatte***, wieder aufzufinden.

In einer Zeit, wo die Menschengesundheit, wie Plouquet berechnet hat, von 6000, sage sechs Tausend Krankheiten angefressen und untergraben wird — in einer Zeit wo, wenigstens unter den civilisirten Völkern, dem leiblichen Siechthum bereits das geistige nachhinkt — da ist und muss die obige Entdeckung, durch welche dem heutigen ausgearteten und verkommenen Menschen die ursprüngliche Gesundheit nebst der Kunst, alsdann nicht mehr zu erkranken, wiedergegeben wird, ein wahres Evangelium medicum seyn.

Ich erachte es für meine heiligste Pflicht, alle Männer der Wissenschaft, alle hochgesinnte Jünglinge, so wie überhaupt alle Gebildete ohne Unterschied des Standes, Alters und Geschlechts zur ernstesten Beachtung dieser menschenbeglückenden Entdeckung aufzurufen und dieselben so dringendst als freundlichst zu meinen öffentlichen Belehrungen einzuladen, welche ich nächten Montag, Abends mit Gottes Hülfe beginnen werde.

Die Vorträge beginnen nächsten Montag Abends 6 Uhr, in der ***Taufgesindtenkirche***, und sind für Männer und Frauen, Jünglinge und Jungfrauen bestimmt. Der Cursus der Urgesundheitslehre wird 12 Vorlesungen enthalten und in 6 hintereinanderfolgenden Abenden (am jedem Abende 2) abgehalten werden. — Der Zutritt zu den beiden ersten (Montags-) Vorträgen ist bis auf 25 Cts. für das am Eingange an jeden Eintretenden verabreicht werdende »*Goldene Urgesetz des Lebens*" frei. — Das Honerar für die übrigen 10 Vorlesungen beträgt im Ganzen nur $2\frac{1}{2}$ fl., für die Herren Studirenden sogar nur $1\frac{1}{2}$ fl. Unvermögende können sich wegen noch weiterer Ermäsigung oder gänzlichen Erlasses an mich wenden. (Witte Port by SELJEE.)

ERNST MAHNER,
Volkslehrer der ursprünglichen Gesundheitskunde.

PUBLIEKE VERKOOPING.

In het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 26sten Junij 1852, bij Opbod en op Zaturdag den 3den Julij daaraanvolgende bij Afslag, beide dagen des avonds ten *zeven* ure, van:

No. 1. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERVE, voorzien van vijf zoo Behangen als Onbehangen Boven- en Beneden-Kamers, Meiden-Kamers, Droog- en Turfzolder, Keuken, Kelder, Binnenplaats, Gang en verdere commoditeiten, staande en gelegen te *Leyden*, aan de Noordzijde van de Hoogewoerd, tusschen de Kraaijerstraat en het Watersteegje, strekkende tot achter aan den Nieuwen Rijn, alwaar hetzelve een alleraangenaamst uitzigt heeft, Wijk III. No. 385, en

No. 2. Dertien HUIZEN EN ERVEN, uitmakende het gewezene *Bethlehems Hof*, staande en gelegen te *Leyden*, aan de Noordzijde van de Langegracht, om de hoek van den Bethlehemsstraat, Wijk V. Nos. 958, 958a tot en met 958m.

Het Perceel No. 1 kan daags vóór en op den dag der Veiling van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure worden bezigtigd.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRIJN, residerende te *Leyden*.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg, binnen de Stad *Leyden*, op Zaturdag den 26sten Junij aanstaande, bij Opveiling en op Zaturdag den 3den Julij daaraanvolgende, bij Afslag, beide de dagen des avonds ten 7 ure, van:

No. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, ERVE EN TUIN, staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, aan den Ouden Singel, Wijk V. No. 371, tusschen de Zandstraat en de nieuwe Volmolengracht, bevattende drie Benedenkamers, (van welke een fraaije Tuinkamer) en drie Bovenkamers waarvan eenige met stookplaatsen voorzien, Binnenplaats, Keuken, Kelder, Droog- en Turfzolders en verdere gemakken, en

No. 2. Een HUIS EN ERVE, binnen de Stad *Leyden*, in de Klaresteeg, Wijk VI. Nos. 1082 en 1079. Verhuurd voor *f* 1.— per week.

Het HUIS No. 1, kan dadelijk na de Toewijzing in gebruik worden aanvaard. Te zien daags vóór en op den dag der Veiling en Toewijzing.

Nadere Informatiën zijn inmiddels te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te *Soeterwoude*, alwaar van de Veiling af tot twee dagen vóór den Afslag, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar	*Dordrecht*	Maandag	14	Junij	12	uur,	Schipper	J. KRUL.
»	*Zwolle*,		14	»	12	»	»	C. HOLLANDER.
»	*Amersfoort*,	Dingsdag	15	»	11	»	»	J. HOUTZAGER.
»	*Alkmaar*,	Woensdag	16	»	9	»	»	L. KROON.
»	*Sneek*,	»	16	»	11	»	»	K. VIERSMA.
»	*Deventer*,	Donderdag	17	»	12	»	»	H. DOMMELHOLT.
»	*Hoorn*,	Vrijdag	18	»	10	»	»	J. RAJER.

ORGELS EN PIANO-FORTES.

Bij WEENIG en VAN LEEUWEN, *Orgel-Fabriekanten te Leyden*, zijn te bekomen: uitmuntende **HUIS-ORGELS, PIANO-FORTES** van *f* 35.— tot *f* 150.—, **PIANINO'S, VLEUGEL-PIANO'S** van *f* 200, tot *f* 450, alle uit goede Fabrieken en solide bewerkt.

☞ Alsmede Piano-Fortes in Huur.

ER IS VERLOREN!

jongstl. Woensdag avond, een **Gouden Geschakelde Armband**; die dezen terug brengt bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN VAN GOOR op de Breedestraat alhier, kan desverkiezende *een derde* der waarde ter belooning ontvangen.

De Pillen van Holloway, zijn een voortreffelijk middel in gevallen van leverkwaal en gebrek aan spijsvertering.

De Heer WILSON welke kortelings is teruggekomen uit Bengalen, waar hij gedurende onderscheidene jaren in dienst der Oost-Indische Compagnie was geweest, vervoegde zich onlangs ten huize van den Professor HOLLOWAY en betuigde hem zijne volmaakte tevredenheid over de goede uitwerking zijner onvergelijkelijke *Pillen*. Sedert jaren had hij aan leverziekte en gebrek aan spijsvertering geleden, welke laatstgenoemde ongesteldheid zoo sterk was, dat hij maanden lang niets dan zeer ligte spijzen kon gebruiken; geene andere middelen baatten hem, dan de *Pillen* van HOLLOWAY, door welker gebruik hij thans volmaakt weder hersteld is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement*.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 12 *Junij.* Van *f* 27 tot *f* 31 à 32.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 12 *Junij.*

Tarwe *f* 8.70 tot *f* 8.90. Rogge *f* 7.00 tot *f* 7.20. Gerst *f* 5.00 tot *f* 5.20. Haver *f* 3.40 tot *f* 3.80. Paardeboonen *f* 5.00 tot *f* 5.20. Duiveboonen *f* 5.70 tot *f* 6.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 11 Junij.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$62\frac{15}{16}$	$63\frac{1}{8}$	$62\frac{15}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	$74\frac{1}{2}$	$75\frac{1}{8}$	$75\frac{1}{8}$
Dito dito	» 4	»	$95\frac{3}{8}$	$95\frac{5}{8}$	$95\frac{9}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	$94\frac{1}{8}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
O. I. Leening	» 4	»	$95\frac{1}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»		85	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	$105\frac{1}{2}$	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	$66\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito	» 5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$107\frac{1}{2}$	$107\frac{1}{2}$	$107\frac{1}{2}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$106\frac{1}{8}$	$106\frac{1}{4}$	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	96	—	—
Dito 1840	» 4	»	91	$91\frac{1}{8}$	$91\frac{1}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$90\frac{7}{8}$	91	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	$90\frac{5}{8}$	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$68\frac{7}{8}$	69	69
POLEN, Obligatiën	» 4	»	$82\frac{3}{4}$	83	83
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500	»	159	$159\frac{1}{4}$	159
SPANJE, Obligatien	à 1	pCt.	$21\frac{7}{16}$	$21\frac{9}{16}$	—
Dito Obligatiën	» 3	»	$47\frac{7}{8}$	48	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$43\frac{3}{4}$	$43\frac{7}{8}$	$43\frac{13}{16}$
Bewijzen Coupons			$2\frac{3}{4}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	$83\frac{1}{2}$	$83\frac{3}{8}$	$83\frac{3}{8}$
Dito	» 4	»	$69\frac{1}{2}$	$69\frac{3}{4}$	$69\frac{3}{4}$
Dito Metall.	» 5	»	$76\frac{3}{4}$	$77\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	» 5	»	$88\frac{1}{8}$	$88\frac{1}{4}$	$88\frac{1}{8}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$40\frac{5}{16}$	$40\frac{1}{2}$	—
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$50\frac{7}{8}$	$51\frac{1}{8}$	$51\frac{7}{8}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5	»	$99\frac{3}{8}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	$39\frac{15}{16}$	40	40
Dito dito	» 4	»	$37\frac{11}{16}$	$37\frac{11}{16}$	$37\frac{13}{16}$
VENEZUELA,	» $3\frac{1}{4}$	»	$41\frac{1}{4}$	$42\frac{1}{4}$	—
MEXICO,	» 5	»	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën			$4\frac{7}{16}$	$4\frac{1}{2}$	—

Grieken $3\frac{13}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* $9.83\frac{1}{2}$ à $87\frac{1}{2}$.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.